

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/205/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323204275
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323204275.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou, vo veci starostlivosti o maloleté Rafaelové: A., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny Žitavce, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., t. č. bytom D. F. E. E. XXX/X, XXXXX G., H. a I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. K. XXX/XX, E., za účasti Okresnej prokuratúry Levice, o nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Mal. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. B., nar. XX.XX.XXXX sa n a r i a d' u j e výchovné opatrenie – pobyt v Centre pre deti a rodiny Žitavce, Hlavná 102, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov do 21.06.2024.

II. Rodičom sa u k l a d á povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Žitavce, ako aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 18.12.2023 č. k. 10P/205/2023-16 ex offo (z úradnej moci) na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, začal konanie o uloženie výchovného opatrenia a nariadenia neodkladného opatrenia mal. deťom.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice podal podnet na nariadenie neodkladného opatrenia u maloletých detí z dôvodu nedostatočného výchovného a rodičovského vplyvu otca, ako aj nevhodného domáceho prostredia, v ktorom deti vyrastajú. Matka o maloleté deti nezabezpečuje starostlivosť, nakoľko sa dlhodobo zdržiava vo Francúzsku, pričom deti k nej nemajú vytvorený blízky vzťah.

3. Súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá bola riadne a včas predvolaná, svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila mailom z dôvodu bydliska v zahraničí.

4. Otec na pojednávaní nesúhlasil s tým, aby bolo u detí nariadené ďalšie výchovné opatrenie. Tvrdil, že sa u neho už všetko zmenilo. V súčasnosti pracuje, nemá žiadnu zmluvu, robí pomocné murárske práce. Zarobí približne 900 eur a nepoberá žiadne sociálne dávky. Uviedol, že by sa chcel presťahovať, ale nemá na to ešte peniaze. Pripustil, že počas zimných prázdnin deti nevrátil do zariadenia 26.12.2023, pretože sa nechceli vrátiť a on mal robotu v Bratislave. Po dohode s CDR ich vrátil do zariadenia dňa 06.01.2024. S deťmi je v kontakte, aj teraz na jarné prázdniny sú v jeho domácnosti. Uviedol, že nevedel, že je na neho podaná nová obžaloba. Pokiaľ by mal ísť do výkonu trestu, o deti sa bude starať jeho družka, s ktorou žije. Pokiaľ sú dcéry u neho doma, tak nie sú s nimi žiadne problémy. Je pravdou, že A. bol prepustený z väzby, ešte má jedno konanie, 11.03.2024 bude pojednávanie. Má ešte jednu dcéru L., ktorá bude mať 18 rokov a už s ním nebýva, má vlastnú rodinu. Na záver uviedol, že súhlasí s tým, aby deti zotrvali v zariadení, ale nechce, aby tam boli natrvalo, ale chce sa o ne starať.

5. Kolízny opatrovník navrhol maloletým deťom nariadiť výchovné opatrenie – pobyt v CDR. Poukázal na to, že otec skutočne nepriniesol deti zo zimných prázdnin, aj keď na to bol dôrazne upozorňovaný, keďže sa deti mali v rámci CDR zúčastniť tábora. Následne bola dohoda s CDR že ich prinesie 06.01.. Opakovane bol dôrazne upozornený, že musí preukázať rodičovské zručnosti nielen voči týmto deťom, ale aj voči ďalším deťom, pričom sestra maloletých J., ktorá tiež mala byť v zariadení, bola mesiac v jeho domácnosti. Do zariadenia ju doniesol vo februári. Aj teraz uviedol, teda že maloleté deti vrátil preto, že bude súd. Kolízny opatrovník uviedol, že s rodinou pracujú, avšak naďalej miera ohrozenia mal. detí je vysoká, v súčasnosti v domácnosti je aj brat mal. detí A., ktorý sa dopustil trestnej činnosti. Do budúcnosti zvažujú podať návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti. Matka opakovane avizuje, že by si deti chcela prevziať do starostlivosti do Francúzska. Naposledy bol s deťmi vykonaný pohovor v CDR dňa 26.02.2024. Deti nemajú k matke vytvorený blízky vzťah, jednoznačne odmietajú byť v jej starostlivosti, nemajú ani záujem ísť k matke do Francúzska. Tak isto nemajú vzťah ani k dieťaťu, ktoré má matka, ktoré je v jej starostlivosti. Deti z domácnosti otca prišli do zariadenia v dobrom stave, neboli ani hygienicky zanedbané.

6. Prokurátorka s poukazom na vykonané dokazovanie súhlasila s nariadením výchovného opatrenia v CDR Žitavce, nakoľko je to v záujme maloletých detí.

7. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 20.04.2023 č. k. 10P/179/2022-184 bolo u mal. detí nariadené výchovné opatrenie – pobyt v Centre pre deti a rodiny Žitavce, za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov na 6 mesiacov odo dňa faktického umiestnenia mal. detí. Zároveň bol predmetným rozsudkom zamietnutý návrh družky otca na zverenie mal. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.06.2023.

8. Mal. deti sa od 20.06.2023 nachádzajú v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Žitavce.

9. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 18.12.2023 č. k. 10P/205/2023-16 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého rozhodol o zotrvaní mal. detí v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Žitavce, počnúc dňom 21.12.2023 do právoplatného skončenia konania (výrok II.). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.01.2024.

10. Zo správy, ktorú dňa 04.03.2024 vypracovalo Centrum pre deti a rodiny Žitavce vyplýva, že adaptácia detí prebehla pomerne rýchlo, bez vážnych ťažkostí. B. si zvykla veľmi rýchlo, dobre zvládla aj odlúčenie od rodiny. A. si zvykala trochu dlhšie, odlúčenie od rodiny nezvládla doteraz. Deti nastúpili v septembri do ZŠ, kde dochádzajú pravidelne a obe si vzorne plnia školskú dochádzku a povinnosti. Výsledky u dievčat sú v rámci mentálnej úrovne primerané. Obe dievčatá boli na polročnom vysvedčení hodnotené kladne vo vyučovacích výsledkoch, aj v správaní. Sú výchovne usmerniteľné bežnými výchovnými postupmi. Majú veľmi dobre osvojené sebaobslužné a hygienické návyky, veľmi dobre sa zapájajú do pracovných aj výchovných aktivít. Kontakt s biologickou rodinou je pomerne častý, telefonickou formou, návštevy sú zriedkavejšie. Deti občas telefonicky kontaktuje aj biologická matka žijúca vo Francúzsku. Aj naďalej však odmietajú prípadný odchod ku nej alebo iný ako telefonický kontakt. V rozhovore s matkou je tón hlasu A. odmeraný, odvráva, rozpráva sa s ňou akoby nútené. Mladšia B. takmer vždy iba reprodukuje slová a správanie A.. Matka prejavuje záujem o zlepšenie vzťahu medzi nimi, má o deti záujem a hovorí s nimi aj o tom, že by ich mala rada pri sebe.

11. Rodičia mal. A. a mal. B. majú vyživovaciu povinnosť aj k ďalším trom spoločným deťom, mal. L., nar. XX.XX.XXXX, mal. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola uznesením tunajšieho súdu zo dňa 28.09.2023 č. k. 10P/157/2023-16 zverená do starostlivosti Reedukačného centra Levoča, pričom dňa 01.03.2024 podal ÚPSVaR Levice návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti.

12. Otec má vyživovaciu povinnosť aj k mal. I., nar. XX.XX.XXXX, o ktorú s jej matkou zabezpečujú osobnú starostlivosť.

13. Súd má za preukázané, že dňa 05.09.2023 bol Okresným súdom Levice vydaný Trestný rozkaz pod č. k. 3T/49/2023-118, ktorým sa obvinený I. D., nar. XX.XX.XXXX uznáva vinným z pokračovacieho pokusu prečinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 156 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení zákona č. 111/2022 Z. z. v časti samostatne a v časti spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 10 Trestného zákona k § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), písm. d), písm. e) Trestného zákona s poukazom na 138 písm. a), písm. j) Trestného zákona § 127 ods. 12 Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 127 ods. 1 Trestného zákona. Bol mu uložený spoločný a úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov a trest prepadnutia veci podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V danej veci je vytýčený termín pojednávania z dôvodu podaného odporu proti trestnému rozkazu, na deň 09.05.2024.

14. Okresná prokuratúra Levice dňa 18.12.2023 podala na tunajší súd obžalobu na obvineného I. D., nar. XX.XX.XXXX pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Predmetné konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené.

15. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

19. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

20. Podľa § 37 ods. 4 Zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť:

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

21. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

22. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení,

zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

23. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázanú potrebu rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia maloletým deťom pobytom v zariadení, v ktorom sa nachádzajú na základe nariadeného neodkladného opatrenia zo dňa 18.12.2023. Od ich umiestnenia nedošlo na strane otca k zlepšeniu podmienok, a to bytových, príjmových, či osobnostných, ktoré by umožňovali predpokladať, že by po návrate maloletých detí do prirodzeného prostredia bola deťom poskytovaná primeraná starostlivosť. Matka aj naďalej žije v zahraničí a hoci prejavuje o mal. A. a B. záujem, deti odmietajú ísť k matke a preferujú s ňou len telefonický kontakt. Na základe uvedených skutočností je nevyhnutné zotrvanie maloletých detí v CDR v záujme ochrany ich zdravia a riadneho vývoja, nakoľko doterajší pobyt detí v

CDR má na ich psychický vývin jednoznačne kladný vplyv – maloleté deti napredujú, plnia si povinnú školskú dochádzku a v škole sa im darí. Súd apeluje na otca, aby svoj záujem o mal. A. a B. a starostlivosť o ne, na ktoré má zásadne právo, nie len verbalizoval, ale vykonal kroky smerujúce k zabezpečeniu riadneho bývania, ako aj podnetného prostredia pre maloleté deti. Súd poukazuje na to, že pred uplynutím lehoty, na ktorú bolo výchovné opatrenie nariadené, bude súd skúmať, či je možný návrat maloletých detí do domáceho prostredia, resp. ich zverenia do náhradnej osobnej, príp. pestúnskej starostlivosti. Výchovné opatrenie súd nariadil do 21.06.2024, nakoľko mal. deti na základe neodkladného opatrenia sa opätovne nachádzajú v zariadení fakticky od 21.12.2023.

24. Za účelom dosiahnutia sledovaného účelu nariadeného výchovného opatrenia, súd uložil rodičom povinnosť spolupracovať so zariadením, v ktorom budú maloleté deti umiestnené, ako aj Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

25. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).